

og saa maa altsaa en anden af de tingvalgte Stedfortrædere træde ind i Stedet for. Jeg nævner alt dette for at gøre opmærksom paa, at dette er et Forhold, som det er saare vanskeligt at træffe Bestemmelse om i Valgloven, men som det, synes jeg, er i høj Grad ønskeligt at faa Bestemmelser om i Tingenes Forretningsorden, og tillige fordi det viser, at der maa være Forskelligheder i de to Tings Forretningsorden med Hensyn til Stedfortræderes Tagen Sæde i Tingene, idet der som nævnt for Landstingets Vedkommende gør sig andre Forhold gældende end for Folketingets.

Endnu gør jeg opmærksom paa Forslaget om, at der gives saavel de civile som de militære Personer, der er blevet ansat eller udkommanderet til Tjeneste i Sønderjylland, Adgang til at stemme saavel ved det første som ved det næste af de Valg, der afholdes i Henhold til de Valglisten, der nu er lavede. Hvis ærede Medlemmer vil se Ændringsforslaget efter, vil de se, at det ikke er ret stort, at det i al Almindelighed kun giver Indenrigsministeren Bemyndigelse til at træffe de fornødne Foranstaltninger til, at Vælgere, der er blevet ansat i eller forretter Tjeneste i de sønderjydske Landsdele, og deres Husstande kan faa Adgang til at stemme. Men vi har ikke indladt os paa i Loven at foreskriv nærmere Regler. Jeg gør tillige udtrykkelig opmærksom paa, at det ikke heller er en udtalt Forudsætning, at de Regler, der gælder for Søfolks Afstemning, skal følges, thi det vilde i mange Tilfælde paa Grund af den korte Tid, der er inden Valget, medføre meget store Vanskeligheder at faa dette ordnet, men Ministeren faar, efter som Forholdene nu en Gang ligger, og da det ikke drejer sig om noget meget stort Antal Personer, den fornødne Bemyndigelse til at træffe de mest praktiske Foranstaltninger til, at de paa-gældende kan afgive deres Stemme. At de fleste af dem er Embedsmænd — ganske vist med Hustruer og maaske Tjenestefolk —, vil gøre det lettere, end hvis der var Tale om almindelige Borgere, der ikke var ansatte eller udkommanderede. Efter Forhandling med Ministeren gaar vi ud fra, at det nok lader sig gøre at finde en praktisk Ordning, og vi mener, det trygt kan overlades til Ministeren at træffe de nærmere Bestemmelser i saa Henseende.

Endelig er der efter Ministerens Initiativ, men med Tilslutning af Udvalget stillet et Ændringsforslag, hvorefter Ministeren bemyndiges til at foretage de forberede

dende Arbejder med Hensyn til Udarbejdelse af Valglisten for de første saavel Folketings- som Landstingsvalg efter den nye Grundlovs Ikrafttræden. Grunden er dels den, at det maa forventes, at der kræves en længere Tid til Forberedelsen af Valglisten for de sønderjydske Landsdele, som nu for første Gang skal have Valg efter den danske Grundlov og den danske Valglov, dels den, at Grundloven først kan blive stadfæstet efter, at den er vedtaget af den følgende Rigsdag og derefter godkendt ved en Folkeafstemning, det vil sige en Gang langt hen paa Sommeren, for ikke at sige Efteraaret. Naar der nu efter den gældende Valglovs almindelige Bestemmelser først kunde gaas i Gang med Udarbejdelse af Valglisten, efter at Landstingsvalget er udskrevet paa et saa sent Tidspunkt, vilde der hengaa meget lang Tid, efter at Grundloven var traadt i Kraft, inden der kunde afholdes Valg til Landstinget, saa at Rigsdagen ikke paa langt nær kunde træde sammen til den i Grundloven fastsatte Tid, nemlig den første Tirsdag i Oktober. Der har i Udvalget været Enighed om, at Ministeren burde have denne Bemyndigelse. En lignende Bemyndigelse fik Ministeren ved Valgloven af 10. Maj 1915. Jeg kan altsaa dels som Ordfører for Udvalget, med Undtagelse af et enkelt Medlem, og dels paa et Flertals Vegne anbefale de af mig nu omtalte Ændringsforslag.

Endelig maa jeg som Ordfører for det Venstremindretal, der har ønsket at opheve Delingen af København-Frederiksberg i tre Storkredse, anbefale dette Mindretals Underændringsforslag. Mindretallet er med Ministeren enig i, at København-Frederiksberg naturligt maa betragtes som en Enhed, og Stemmeseddelen vil neppe volde Vanskelighed — jeg ser, at Eksemplarer af Stemmeseddelen nu er omdelt mellem Medlemmerne —, de, der har stemt her i København ved sidste Valg, vil se, at den ikke er længere, end den var i adskillige Kredse herinde, og ikke længere, end at man nok kan finde det Sted, hvor man skal sætte sit Kryds, hvis man ønsker at stemme paa en bestemt Kandidat indenfor Partiet. Naar der altsaa ikke er disse tekniske Vanskeligheder, som vi mente, der vilde være, er der al Grund til at fastholde det gamle, at København-Frederiksberg er en Enhed, og at Vælgere der stemmer under eet. Jeg vil meget anbefale dette. Jeg tror ikke, der har kunnet anføres andet imod det end den tekniske Vanskelighed, og den er efter ikke alene min, men manges Mening løst paa en overordentlig tilfredsstillende Maade her. Jeg